

“ IT'S NOW OR NEVER”

CÒN CHỜ ĐẾN BAO GIỜ !

Trần Vụ Bản

Dòng chữ: "*It's now or never*" trong email của bạn Lại Quốc Ân và Phạm Đình San gửi cho các bạn, làm tôi bàng hoàng. Không phải chỉ là nhắc đến tên một bài hát nổi tiếng của Elvis Presley mà tôi thích từ khi còn trẻ, mà là đã làm tôi tự hỏi mình già rồi sao? Nếu tính theo tuổi ta thì mình mới có 80, còn tính theo tuổi Tây và tuổi Mỹ, giống như các bà thường hay trả lời với bạn bè thì lại trẻ hơn một hay hai tuổi, dù sao mình cũng phải công nhận là mình cũng đã bắt đầu có tuổi thật rồi. Phải đi tham dự “HỘI NGỘ 60 NĂM CVA59” mới được.

*"It's now or never,
Tomorrow will be too late,"*

Tôi có một cái bệnh từ bé không sao chữa được, dù đã bị bố tôi mắng rất nhiều lần, chỉ còn thiếu bị đánh đòn thôi mà không sao tôi sửa được, là ham chơi. Đó là tối ngày chỉ thích đàn đúm với bạn bè. Đến bây giờ, ngồi nghĩ lại để tự biện hộ có lẽ là bệnh gia truyền vì từ ông nội tôi đến bố

tôi, tôi thấy lúc nào trong nhà cũng có bạn bè chẳng khác gì tôi đi chơi với các bạn tôi cả. Cuộc đời tôi như là một cuốn phim từ từ quay lại, nhất là những kỷ niệm với bạn bè, không theo một thứ tự nào, cái nhớ trước thì ghi trước, cái nhớ sau thì ghi sau.

Này nhé, ngay từ khi còn bé 5, 6 tuổi ở cùng ông bà nội, tôi đã thấy và còn nhớ ông tôi chỉ ngồi uống rượu, ăn lạc rang với các cụ mặc áo the trong đó có cụ Đồ Truật, cụ Hàn Trình, ông Ký Ngạn, ông Thừa Khánh v.v. trong đó cụ Đồ Truật là thường xuyên và ở lâu nhất, có khi cả tháng trời. Mọi việc trong nhà đã có Bà Nội tôi lo hết. Rồi đến khi lên 9, lên 10 tuổi, ở Hà Nội thì cũng thấy hết bác này lại đến bác khác đến chơi với bố tôi, tôi gọi bằng Bác thật ra không có họ hàng gì cả mà chỉ là bạn của bố tôi mà thôi, như Bác Lưu giáo sư Toán, Bác Bình sở Công Chính, Bác Kim Nha sĩ, Bác Quang Ngân hàng, Bác Quỳnh dạy học, Bác Linh Kiến trúc sư, mà tôi còn nhớ tên. Các bác thường tới nhà trong những ngày nghỉ hoặc cuối tuần, khi thì ăn cơm, khi thì đánh bài và cả đánh ping-pong cùng tôi nữa. Còn tôi thì ngoài giờ đi học ở trường Ngô Sĩ Liên, tôi chỉ ao ước được đi xe đạp. Sau mấy tháng trần ai tập đi xe đạp ở phố Hàng Chuối bị ngã lên ngã xuống vì bé quá, không ngồi lên yên xe được mà phải vòng chân phải xuyên qua khung xe để đạp nên không dễ dàng gì, nhưng rồi cũng thành công. Hãnh diện, tôi đạp đến nhà Đinh Mạnh Hùng, Đinh Mỹ Khanh, Đinh Trọng Cường và Ngô Tuyết Nga ở phố Trương Hán Siêu, nhà Nguyễn Ngọc Dung, nhà Nguyễn Bá Hùng ở Lò Đúc để khoe tài. Không biết có ai còn nhớ không, 70 năm rồi còn gì. Các bạn muốn tìm về kỷ niệm thì vào link dưới đây do Nguyễn Vũ Văn và Nguyễn Trọng Dzũng lập: <http://cva59.net>.

Năm 1954 vào đến Saigon, bạn bè thất lạc mỗi người một nơi, mấy năm sau mới liên lạc lại với nhau được. Tính nào tật nấy, tôi chỉ thấy gặp bạn và đi chơi với bạn là vui, tham dự hầu hết mọi sinh hoạt hàng ngày của các bạn dù tôi chẳng thiện nghệ hoặc giỏi giang với bộ môn nào, kể cả Judo với Watanabe ở Dakao, tôi cũng không lên được đai vàng.

Trường cũ, người xưa

Lớp tôi 1957

Được Nguyễn Văn Quyên rủ đi khẩn hoang, lập trại, làm vườn, tôi theo ngay cùng Hoàng Cơ Định và Bảo, (tôi quên mất tên họ và tên đệm) 4 thằng chạy xe hàng tuần đi Suối Lò, Hồ Nai tới nơi chính phủ cấp đất cho dân Bắc di cư, cuốc đất trồng khoai, trồng sắn tàu, được ít lâu mệt quá, tôi bỏ cuộc, chẳng hiểu bây giờ mấy vườn khoai, sắn đó ra sao? Cho đến năm 2012, nhân dịp về Saigon có công việc, tôi ra Vũng Tàu thăm Quyên, hai đứa còn nhắc lại chuyện xưa, đặc biệt Quyên còn mời tôi và các bạn ra một góc

phòng khách, Quyên đã sắp đặt từ trước bàn, ghế và đàn Hạc-uy-di, bắt tôi nghe Quyên đánh bài "Ai Về Sông Tương" để tôi mang về tặng các bạn CVA59 hải ngoại, đặc biệt là bạn Phạm Bình. Đến trưa, tôi đề nghị mời tất cả các bạn cùng đi ăn tiệm vì nếu không thì lại như mọi lần, dù không có tiền Quyên cũng đi vay

mượn để thết đãi bạn bè phương xa như một thông lệ ngay từ khi mới ra Vũng Tàu dây học. Lần này có cả anh chị Lưu Ngọc Thủy và anh Bùi Đức Tông nữa.

*NV Quyên (áo xọc) cùng với anh chị Lưu Ngọc Thủy
và anh Bùi Đức Tông ở Vũng Tàu*

Chắc biết mình không còn khỏe nữa, Quyên lên Saigon trao cho tôi mấy tập thư, mấy bài thơ và một sấp ảnh để nhờ các anh em giữ lại làm kỷ niệm vì Quyên bảo mấy đứa con chắc tụi nó chẳng thiết gì tới những thứ này, sẽ vứt đi mất. Tôi chuyển ngay cho Dzũng để làm một tập kỷ niệm. Làm xong Dzũng gửi sang Vietnam và tôi đã in ra, trao lại tận tay cho Quyên nay chúng ta mới có nhiều vật kỷ niệm với Quyên. Thật cảm động!

Trong lớp có lẽ tôi là người nhỏ con nhất, mà lại cứ thích theo chân các anh cao lớn, to khỏe, ngực nở, bắp tay cuộn cuộn, nên hay mò đến tận nhà Đỗ Trọng Lễ ở Phú Nhuận để (xem) bắt chước tập tạ, tập barre fixe, barre parallele cùng Đỗ Xuân Thắng, nhưng đến khi thử ghì tay thì tôi chưa bao giờ thua Lễ cả.

Về sau này Thắng lại còn giỏi về phong thủy, thổ trạch nữa nên được nhiều người tin tưởng, nhờ vậy, nhất là các bà đại gia ở khắp nơi mời Thắng đi xem hộ, nay Mỹ, mai Singapore rồi lại về Saigon Việt Nam nữa, thích vô cùng. Thắng cũng đã giúp tôi xem hướng đặt văn phòng, sắp xếp bàn làm việc lại còn dán bùa để được phát đạt và hoạnh tài. Tôi chỉ biết chuyện bùa ngải qua sách báo và lại không tin nữa, nhưng Thắng rất nhiệt tâm nên tôi cũng để Thắng và cô con gái làm. Đó là một mảnh giấy hồng điều trên có vẽ hình bát quái và mấy ký hiệu mà tôi chẳng hiểu là gì, được Thắng bảo con gái dán vào mặt dưới bàn làm việc của tôi để mỗi khi nói chuyện hoặc thương lượng với khách hàng, mình sẽ có ưu thế và thành công, Thắng giải thích như thế. Tôi thấy chẳng mất mát gì, có ảnh hưởng thì cũng tốt mà không thì cũng chẳng sao. Lòng tốt của bạn chẳng thể không ghi nhớ.

Đến tối tôi lại còn được mời đến ăn cơm tại nhà Trần Ngọc Quân “Ba Cụt”, mưa tầm tã như ngập lụt hết Saigon, lần đầu tiên tôi được gặp vợ Thắng, hình như chị ấy có liên hệ với vợ chồng Ba Cụt, và cô con gái là con riêng của chị ấy, nhưng tôi chẳng dám hỏi là Bà thứ mấy? rồi còn được mời khi nào rảnh, ghé thăm nhà ở Quận 7. Tình quý hóa. Tình bạn cũ thật nồng nhiệt, luôn luôn muốn giúp bạn bè, chẳng bao giờ quên.

Nghe tin Thắng bị bệnh ở Houston, vợ chồng tôi phải nhờ Nguyễn Tiến Dỵ dẫn đi thăm, vì nhà thương như một bát quái đồ, mặc dù Dỵ đã thăm Thắng nhiều lần nhưng lần này cũng vẫn bị lạc, phải gặp y tá hỏi thăm đường. Nắm tay Thắng trên giường bệnh, nhớ lại năm ngoái Thắng khoe định trồng 200 cây nho ở California bây giờ đã lớn đến đâu rồi, bao giờ có trái để làm rượu, tôi đã nói với Quang chỉ cách làm rượu vang cho Thắng nhưng thấy Thắng không nói được, chỉ há mồm để thở, nên đành thôi. Đưa giấy và bút, Thắng cũng không sao viết được chỉ cố gạch được một đường rồi lại bỏ bút xuống, tay lại mân mê ống dẫn oxy lên mũi. Lúc về phải nhờ con trai Thắng dẫn ra chỗ đậu xe, nếu không thì cũng chịu. 2 tuần sau Thắng ra đi.

Sống ở Mỹ bao nhiêu năm, tham dự bao lần Họp Mặt, đi biết bao thành phố, hỏi thăm bao nhiêu bạn, nhưng không có tin tức gì về Ánh Sỉ Pán cả. Chắc là Ánh bị kẹt lại ở Saigon rồi.

Được dịp về Việt Nam, tôi liền tìm hỏi các bạn tin tức về Nguyễn Ánh, may quá, hầu như nhiều bạn đều biết Ánh vẫn còn ở Saigon, tôi cứ tưởng là Sỉ Pán, nhưng không ai biết Ánh ở đâu. Mãi sau mới có người cho số điện thoại của chị Hạnh là vợ của Nguyễn Mạnh Đôn, cùng CVA59 với tụi mình, chị Hạnh lại chính là em ruột của Ánh. Chơi với

Ánh nhưng tôi không biết gia đình, anh chị em của Ánh, Chị Hạnh cho biết anh Ánh đang nằm ở Bệnh Viện Bình Dân trên đường Phan Thanh Giản, bị ung thư dạ dày, Chị Hạnh thân hành đưa tôi vào thăm Nguyễn Ánh, Bệnh Viện Bình Dân thì cũng không khác gì Bệnh Viện Chợ Rẫy và Bệnh Viện Bạch Mai ở Hà Nội. Mới vào tới hành lang tôi đã choáng váng vì mùi ê-te và bệnh nhân cùng người nhà la liệt từ trong phòng ra tới hành lang. Tới phòng Nguyễn Ánh thì tương đối thoáng hơn, lại có cả vợ của Ánh ngồi ở đầu giường săn sóc cho chồng nữa. Chị Hạnh cho biết vì chị là bác sĩ nên nhờ sự quen biết anh Ánh mới được nằm cái giường ngay cạnh cửa sổ để có thể thò mũi ra ngoài thở trong cảnh nóng bức không máy lạnh ở Saigon. Gặp Ánh tôi sững sờ vì không phải Sĩ Pán, mà là một người xa lạ nên tôi chỉ xưng hô ông và tôi. Tôi hỏi thăm bệnh tình thì được biết Ánh bị cắt ¾ dạ dày, không ăn được gì; nhìn hộp kẹo sô-cô-la mang từ Mỹ qua làm quà, mình thấy quê chi lạ. Tôi cũng không cho chị Hạnh biết là người tôi đi tìm không phải là người này, tôi vẫn coi như tôi đi thăm một người bạn cũ cùng trường. Báo cho Dzũng biết thì mới hay đó là “Ánh Chuột”. Hóa ra lớp CVA59 mình có 2 Nguyễn Ánh, một là Ánh Sĩ Pán và hai là Ánh Chuột. Khi Ánh được cho về nhà ở gần khu làng SOS, trên một căn gác hẹp kê đủ một cái giường cho cả hai vợ chồng. Tôi tiếp tục đến thăm, Ánh chỉ còn da bọc xương, mang quà và thuốc chống ung thư rất đắt tiền khoảng \$300/hộp do Nguyễn Kim Để tặng tuy rằng Để chưa gặp Ánh bao giờ, một tặng phẩm đắt tiền nhất của bạn bè từ xa.

Thế là vẫn chưa tìm thấy Sĩ Pán. Mãi sau Phan Quang Nại mới cho biết gia đình Nguyễn Ánh hiện giờ ở San Jose, hình như không ai biết đến cái biệt hiệu Sĩ Pán của Ánh vì

chỉ là một vui đùa thuở nhỏ ở Dalat và Cầu Đất, khi mới lên Đại Học.

Đi Cầu Đất, Nguyễn Ánh Sỳ Pán.

*Trần Vụ Bản, Đỗ Trọng Lễ, Đinh Mạnh Hùng
ở Thác Prenn (Dalat).*

Tôi chở Ánh bằng Motobecane lên Dalat nghỉ hè. Ngày nào cũng là ngày nghỉ, thứ Bảy, Chủ nhật thì có thêm tụi bạn ở Võ Bị Khóa 16 ra chơi, nào là Hồng Bảo Hiền, Nguyễn Kim Đễ nào là Vi Kim Sinh. Hôm đó cả toán (không hiểu sao, không ai có bạn gái cả) kéo nhau đi Cầu Đất tình cờ lại gặp một toán nữ sinh ở Phan Rang lên chơi, hết đi vào vườn mận lại vào vườn susu. Trong đám con gái, có con của ông Trưởng Ty Cảnh Sát Phan Rang, bạn học của cô Sô, em gái thằng bạn, cứ bị đau bụng hoài, mọi người đùa bắt Nguyễn Ánh phải chữa cho khỏi, ba sạo giới thiệu là Sĩ Pán biết bốc thuốc và đồ diệt đêm qua Sĩ Pán làm gì để cho cô ấy bị đau bụng, trách nhiệm là do ông hết. Ánh lại rất hiền chẳng dám cãi hay thanh minh gì cả, nhất là đám con gái thì ngủ ở một phòng riêng còn con trai thì tất cả ngủ ở phòng khách, làm sao có chuyện gì xảy ra được. Tên Sĩ Pán gắn liền với Nguyễn Ánh từ đó, chứ hồi còn ở CVA, Ánh chưa có tên đó, bởi vậy khi nói đến Sĩ Pán, các bạn ở lại VN, chẳng ai biết mà mò.

Ngày xưa, trường CVA còn có một lớp con gái, tôi là một thằng hay bướng nhặng nên làm cho nhiều bạn ghét vô cùng. Theo tôi biết thì người ghét tôi nhất là Hoàng Cơ Định vì tôi đã khám phá ra mối tình học trò thâm kín của bạn, không biết có đúng không? Có lẽ là mối tình đầu đời khi học lớp Độ Tam, tức là lớp 11 bây giờ. Không trần quý tình yêu của bạn, tôi lại cố ghép và phanh phui trên bảng đen cho cả lớp cùng biết với dòng chữ to tướng: “Định yêu Ngân”, đến bây giờ nghĩ lại, tôi bậy thật. Nếu thời đó tôi không nghịch như vậy thì biết đâu, mộng ước của Định đã thành rồi. Học giỏi, đẹp trai, con nhà gia thế mà, ai chẳng mê. Bây giờ có hối cũng không còn kịp nữa.

Hàng năm các trường công đều có một ngày tổ chức trình diễn văn nghệ chung ở rạp Thống Nhất. Các ban Văn

Nghệ mỗi trường đều phải tới để tập dượt. Tôi tuy đã bị loại ra khỏi ban Văn Nghệ rồi, còn Nguyễn Ánh thì được nhận vì giọng hát của Nguyễn Ánh hay vì Nguyễn Ánh hát bè không lạc nhịp, nhưng tôi cũng vẫn cứ đi theo để xem tập diễn. Tôi lại chờ theo Ngô Văn Vĩnh nữa. Tới rạp thì Vĩnh lại chẳng thèm để ý gì tới các bạn ở CVA cả, chẳng cần biết họ hát bài gì, diễn kịch “Trần Thủ Lưu Đôn” ra sao mà bị hớp hồn bởi cô Trưởng ban Văn Nghệ trường Gia Long, nên chỉ thúc tôi chạy theo xe Peugeot đen của cô ấy để cho biết nhà, đó là tiệm Đức Lợi bán ngựa voi ở đường Lê Thánh Tôn, dù lúc đó vẫn chưa quen và chưa biết tên cô ấy là gì. Ác cái lần nào cũng có ông chú cô ấy đưa đi đón về nên chiếc xe Henkel của tôi thật là hữu dụng, luôn luôn bám sát chiếc xe đen nàng ngồi. Đến khi chương trình văn nghệ chung các trường bế mạc thì chàng đã làm quen được với nàng và biết tên nàng là Phùng Thị Hạnh, chàng không cần tôi nữa, công tác của tôi bị chấm dứt. Vui nhất là mối tình đầu của chàng và của nàng vẫn đậm thắm đến tận bây giờ, hơn 60 năm rồi. Con cái rất thành đạt và vẫn nhớ đến Chú Bản, bạn với Bố Mẹ từ ngày xưa ngày xưa.

Tới bây giờ, chị Hạnh vẫn còn phong độ hát rất hay. Tôi được tặng 5 đĩa CD trong đó lại có một cuốn hát nhạc ngoại quốc mà tôi vẫn nghe thường xuyên và để trên xe khi đi du lịch đường dài. Tôi yêu cầu anh chị sản xuất thêm nhiều CD nữa. Nhưng chắc phải chờ đến ngày Hẹn Mặt lần sau.

Hồi còn ở Hà Nội, người bình phẩm tôi nhiều nhất lại là người dễ thương và hiền nhất, đó là Nguyễn Ngọc Vĩnh, em của Thầy Nguyễn Ngọc Quỳnh. Vĩnh ở cùng với Thầy Quỳnh ở số 5 phố Hòa Mã, còn nhà tôi thì ở số 8 phố Luro, cách nhau không tới 1.000 mét. Mỗi khi đi cùng bố tôi sang

nhà Thầy Quỳnh, tôi chẳng bao giờ nghĩ đến thay quần áo gì cả, chỉ mặc một cái quần đùi, bây giờ gọi là quần lót, chỉ mặc ở trong nhà, chứ không phải là quần short có túi và thắt lưng để đi chơi, thế mà tôi chẳng ngưng ngưng gì cả, Vĩnh thì lại để ý, chế diễu và nhắc lại đến tận bây giờ. Vào Saigon, tôi đến nhà Vĩnh chơi có khi mấy ngày một tuần, lên gác vào phòng ngủ như người nhà, lại được bác gái cho ăn xôi lúa, ngon tuyệt. Một hôm khi đã lên Đại Học, đến giờ tôi vẫn còn nhớ như in, tới nhà Vĩnh, leo lên gác, Vĩnh không có nhà, thấy ở đầu giường có 1 khẩu súng colt 45, táy máy, tôi cầm súng lên, chìa xuống sàn gỗ, không nghĩ là trong có đạn, rồi bóp cò thử. Một tiếng nổ ầm. Cả nhà tá hỏa, cô Huyền, em Vĩnh đang ngồi ở bếp, ngay dưới phòng ngủ, hốt hoảng chạy ra. May quá, đạn không trúng Huyền. Là cả nhà không ai trách tôi một lời. Từ đó, tôi không bao giờ cho các con tôi chơi súng nữa, dù là súng plastic bắn nước.

Trước nhà Vĩnh ở Bàn Cờ.

Bây giờ xem trong Youtube, chương trình “Bạn Muốn Hẹn Hò”, đến 90% các cặp đều có ít nhất là hai mối tình, nhìn lại các bạn thì thấy ngược lại đến 90%, người nào cũng chỉ có một mối tình là tình đầu, sống với nhau đến đầu bạc răng long. Có một vài bạn vợ hoặc chồng đi trước, một mình ở lại với bao nhớ thương, như bạn Phạm Đức Liên, bạn Đinh Mạnh Hùng, chị Đỗ Đình Lợi, chị Nguyễn Ánh, gặp lại các bạn cũ dậy lại những kỷ niệm xa xưa đầy nuối tiếc.

Chị Đỗ Đình Lợi (đứng tận cùng bên trái) và chị Nguyễn Ánh Sĩ Pán (ngồi áo cream) tại một buổi họp mặt (th. 5/2019).

Bạn Đinh Mạnh Hùng rất thành công trong binh nghiệp, thăng quan tiến chức đều đều, nhưng với vợ là chị Tuyết Nga thì cả hai là một mối tình đầu, từ khi còn bé ở chung một nhà ở phố Trương Hán Siêu Hà Nội. Chơi thân với nhau gần 70 năm trời nên tôi biết rất rõ, Hùng không quen một cô nào khác. Cho tới khi vào Sài Gòn, Tuyết Nga với tiếng đàn piano và bài hát “Nhớ Chopin ngày xưa” vẫn làm Hùng ngây ngất. Sau khi lấy được Tuyết Nga rồi hùng

vẫn thấy tiếng “thằng chả” của vợ để ám chỉ mình với bạn bè là dễ thương chi lạ.

*Bạn học cùng lớp gặp lại nhau tại ĐH CVA Toàn cầu 2007:
AC ĐM Hùng, AC HC Định, AC PD Hùng, tác giả và bà xã,
PH Độ, H. Huyền, PQ Nai, NN Vĩnh (San Jose 2007).*

Còn bạn Phạm Đức Liên thì sau khi chị Chính ra đi hơn 20 năm rồi, bạn vẫn “*Xin cho mình gặp lại*”, vẫn nhớ, vẫn thương, vẫn tiếp tục làm thơ để phổ nhạc, đến nay đã được trên 15 bài với nhiều bút hiệu khác nhau. Mà các bạn được nghe trên YouTube đã không nhận ra được là của bạn mình.

Còn chị Lợi và chị Ánh thì lần nào họp mặt CVA, các chị đều đến dự, thay mặt cho chồng để tình thân bạn bè luôn trọn vẹn, thân thiết như xưa, làm cho chúng tôi lại nhớ đến các anh, như có các anh cùng về sum họp.

Tôi còn nhiều kỷ niệm với các bạn CVA nữa, nhưng mệt quá rồi, tôi gọi điện thoại mời các bạn tham dự “*Hội ngộ 60 năm CVA59*” ngày 13/9/2019 tại Little Saigon, Nam California.

Tôi gọi cho Đinh Đức Mậu ở Paris, cho Đặng Xuân Hồng ở Dublin CA, cho Ngô Văn Vĩnh ở Reston VA, cho Phạm Quốc Tiến ở Annandale VA, rồi lại tới thăm Phạm Trọng Sách ở Portland, Phạm Quang Trình ở Seattle, hầu hết các bạn đều muốn đi, nhưng sức khỏe lại không cho phép.

Các bạn Lại Quốc Ân, Phạm Đình San và Nguyễn Trọng Dzũng âu lo: "*It's now or never*"

Nhưng kỳ tới “Hội ngộ 70 năm”, các bạn sẽ tổ chức ở đâu?

Trần Vụ Bản

Chicago, tháng 7/2019

